

МИНТЕ, ИМИЪ ШИ ЛИТЕРАТОРЪ.

№. 43.

СЪМБЪТЪ, 1. НОЕМБРЕ.

1852.

„MINUNELE NATREI

конверсації асбра деосевителор обжете интересанте дин штиинделе натрале, фісикъ, хеміѣ ші астрономіѣ, комиссе де Ізліѣ Бараш, Dr. de medicină ші хірсурдіѣ дн Краіова 1850.“

(Брмаре.)

КОНВЕРСАЦІА VII.

Деспре мішкареа трънзрілор.

Unde ridicăm oăi nouătrî găsim mișcare дн лъте. Де ла планетеле де фірментъ д'о търіме днпрозитоаре каре змелъ дн петърініта голічизне дн дрътъріле лор дрент фъръ а се авате ла о парте, пълъ ла чел маї мік верте авѣа възвѣт, каре се тжраште не пѣтжнт, тот, тот есте днтр'о мішкаре вечнікъ. Мішкареа есте чел дин тжїѣ характер ал знеї вїедї, мішкареа есте прїнципал вїедей individuals преку ші а натреї днтрей. —

Prin mișcarea пѣтжнтзлї днпрежърл съѣ не фїе каре зі, се продъче деспърдіреа времей дн зі ші поанте, преку мішкареа пѣтжнтзлї днпрежърл соарелзї продъче скїтвъріле тіпврілор къ пльзтеле лор варїетдї де прїтвварь, варь, тоатнъ ші іарнъ.

Орї че трън, зіче Аїлер, къ се мішкь орї къ есте дн одїхнъ. Одатъ фїнд дн мішкаре нз се одїхнште пълъ кжд нз ва да песте о прїчїнъ каре'л ва попрї дн ачеастъ мішкаре; асемenea зп трън фїнд дн одїхнъ нз ва скїтвѣа ачеастъ позїціе пълъ нз ва да песте вр'о прїчїнъ каре'л днпїнѣ а се мішка. Ачеастъ леѣе есте квисокзтъ свпгт нзмїре де леѣе де левевїа трънзрілор

Дакъ дн натрѣ есте вр'ан феномен таре каре есте свпзс ла о амъїре (illusion optique), ачеста есте пегрешїт феномензла де мішкаре шї де одїхнъ. Фїе каре дин ної vede соареле зржндъсе дїмїнеада ла рьсърїт шї мергнд тоатъ зїоа пълъ сеара спре авьсзл съѣ, къ тоате ачестеа шїтїм

преа вїне прїн прїнципїрїле Астрономїей, къ соареле стъ дн лок шї пѣтжнтзл се днвжртенїте. Ачеастъ амъїре не авъче амїнте о алтъ асемenea, адекъ кжд чїнева пльзеште къ зп калк, депъртжндъсе де тәрдінеа анеї, атзлчї лзї і се наре къ пѣтжнтзл фъѣе де ел шї къ ел стъ дн лок. Де ачееа тот-дазна тревъе а деосевї днтрѣ мішкареа адевъратъ шї чеа амъїтоаре, асемenea есте о таре деосевїре днтрѣ одїхнъ адевъратъ шї одїхнъ амъїтоаре. О карте каре еѣ о въз не тасъ, шї се наре къ есте дн одїхнъ; дар нз е аша; фїнд къ пѣтжнтзл се мішкь днпрежърл соарелзї, прїн зрмаре се мішкь шї каса теа шї таса каре се афлъ аколо днпрезпъ къ картеа, каре есте пзсъ не данса. Бн трън есте дн адевъратъ одїхнъ нз нзмаї кжд рьшжне пемїшкат ла зп лок, днтр'о релацие къ пѣтжнтзл, дар шї къ тот зпїверсзл.

Соареле сїнгър ар фї дн адевъратъ одїхнъ дакъ нз с'ар фї мішкат днпрежърл съѣ; де ачееа ам зїс маї сзс къ тот трънзл дин зпїверс се афлъ дн мішкаре.

Бн алт ексетїалъ: Ної дїнем дн жлнъ о афъ де каре есте атжрнатъ о піатрѣ. Ада шї піатра нї се пар къ свгт дн одїхнъ, дар съ лъѣш нїште фоарфечї съ тьет аца, нзмаї де кжт vom vedeа, къ піатра днчене а се мішка шї каде жос. Аної днтрѣвжндъне че кавзъ а скїтват акжт одїхна пїтерей дн мішкаре, не кжд нїмінеа н'а днпїнсо жос? рьспнзсзл есте зшор: ачеастъ піатрѣ прїн пїтереа атракціей пѣтжнтзлї а фосг (шї фїнд одїхнїгъ) днпїнсъ а кьдеа жос, дар атзлчї ада попрїнд'о д'а кьдеа, а дїнзто дн кзтпвїре, шї, дзлнъ че с'а тьїат аца, піатра прїн атракціа пѣтжнтзлї, сїнгъръ а кьзт жос фъръ алтъ днпїндере.

Ної сзс ам зїс, къ зп трън фїнд дн мішкаре нз се скїтвѣ фъръ алтъ прїчїнъ не днпифаръ івїгъ

кар'а ва попри. Аша де не ва дитрева чинева, центръ че вѣла каре о диницет не вѣлеарт, дѣнъ че са дивъртит кѣтева минъте, се потолеште ми стъ? ної вом рѣспонде къ експериенда а доведит къ фрекареа вѣлеї де поставѣа вѣлеартѣлѣї прекъм ми динотривіреа аерѣлѣї диніедекъ вѣла дн кр-сѣ еї.]

Аша дар ам възѣт къ мишкареа стелелор ми динѣтѣлѣї есте принціпѣа вѣдеї универсѣлѣї, дар ми не пѣтѣлѣї дн пострѣ мишкареа апелор дн рѣжрї мерѣжид сире счеане, прекъм ми мишкареа анеї океанѣлѣї вѣрѣндѣсе ка авѣрї дн аер ми къ-жид не зрѣт ѣарѣшї не пѣтѣлѣїт ка плоаїт, тоате ачесте мишкѣрї сѣнт чеа дн тѣїт кондіціе а сѣв-сістендеї планетелор ми анималелор, прекъм ам възѣт дн конверсаціа трекѣтѣ. Дар д'ѣн фел де мишкаре а анеї океанѣлѣї рѣгѣлатъ не фіе каре зї, прїчїнїтѣ прїн інфлѣенца лѣнеї вом ворвї дн-траат лок.

Принціпѣа мишкѣреї ам възѣт къ есте де чеа дн тѣїт нечесїтате ла сѣвсістенда патрѣї, дар есте ми зѣл дн челе дн тѣїт елементе але фрѣмѣседеї еї. Ън кѣмп, о дѣтѣравъ, тѣкар кѣт де фрѣ-тоасъ, фрѣр мишкаре, рѣтѣне трїстѣ ми п'ар къ тоартѣ. Дар пѣтѣлѣї декѣт дн чепѣнд о адїере де вѣлѣт каре ва мїшка фрѣнзеле, саѣ сѣ се арате вр'о пасѣре зѣврѣтоаре, саѣ вр'о лѣвѣдъ сѣ се плїтѣе дн ана лѣкѣлѣї лїнїштїт, саѣ о тѣрѣт де ої пѣскѣнд пѣ кѣмп; пѣтѣлѣї декѣт се ва скїтѣва характерѣа ачестїї тѣвлоѣ, патрѣа нї се ва пѣреа къ есте дн сѣфлѣдїтѣ, плїтѣ де зн дѣх вїедрїтор, плїтѣ де сентїмент: ми токѣтѣ атѣчїї не ва плѣ-чеа а прївї ачесте счене, фїнд къ омѣлѣї дї плѣче д'а гѣсї прѣтѣтїндеа сїмѣїреа вїедеї каре сїн-гѣрѣ есте пѣтереа ми тѣрїтеа са.

Дакъ зрѣтѣт къ вѣгаре де сеамъ маї д'ауро-ане інфлѣенца принціпѣлѣї де мишкаре дн доменѣа активїтѣдеї анималелор, о сѣ не дн кредїцїтѣм къ тѣре адмїраре де фолосѣа тѣре че аѣ, фїнд дн старе д'а се мѣта дн тр'ѣн лок дн тр'ѣлѣлѣї дѣнъ воїнда лор. Дн тр'ѣдевѣр факѣлатѣа д'а се мїшка ми а се мѣта дн лок дн лок, есте зѣл дн челе маї де кѣпегенїе каракѣре каре деосевеск не анї-мале дн планте. Грандафїрѣа аштеанѣт пѣлѣ ва венї о роаѣ рѣкорїтоаре, не кѣнд черѣлѣ алеартѣ сїнгѣр ла фѣжїтѣна лїмпѣде аї гѣста дѣлчеада. Дар кѣте лѣкрѣрї трѣвѣїа патрѣї ка сѣ продѣкѣ ачестѣ факѣлатѣе! окїї каре ї дескопере позїціа фѣжїтѣнеї, пїчоареле каре'а поартѣ, мѣшкї каре пѣн дн мїшкаре пїчоареле, ми о вїацѣ інтерѣтѣ

каре дн вїореазѣ невреле домпїтоаре а ле мѣшкїлор а ле ачестїї черѣ! Ън лѣкрѣ фѣарте вреднїк де вѣгаре де сеамъ есте, къ анїмалеле кѣрѣра патрѣа нѣ ле а дат нїчї о артѣ а се апѣра сѣнт дн зе-страте д'о деосевїтѣ іѣдѣлѣ д'а пѣтеа фѣдї дн аїнтѣа вѣрѣжѣмїлор: прекъм енѣрї, цѣпѣл сѣл-вѣтек, капра неартѣ, калѣ ми кѣтїла; не кѣнд анї-малеле вїне арѣмате, прїн зрїмаре неавѣнд трѣ-вїнцѣ д'а фѣдї аѣ зн зѣмлет дн чет ми гѣрѣ: пре-кѣм тѣзрѣл, елефанѣл, рїночерѣл ми інопотѣмѣл. Анїмале тѣрѣтѣоаре (les reptiles) наѣ трѣвїнцѣ нїчї де пїчоаре, нїчї де арїнї, фїнд къ еле днїї гѣсеск хрѣпа ми лѣкѣїнда прѣтѣтїндеа апроане де дн селѣ; дн погрївѣ патрѣа а дат пїчоареле лѣнцїї ла ачеле пасерї каре лѣкѣсеск вѣлїїле: пре-кѣм кокорї (grues), берзеле (egogues,) ibis ми ч. л. г.

Ачесте вѣгѣрї де сеамъ не дѣче ла о алѣтѣ обсерѣаціе фѣарте кѣрїоасѣ, адекъ къ пїчоареле анїмалелор сѣнт погрївїте къ мѣрїтеа ми фѣрма лор; прекъм ла овїчеїзрїле лор, кѣм се хрѣпеск, ла локзрїле знде лѣкѣсеск ми ла фелѣл мишкѣрїї лор. Аша дар елефанѣл каре аре о деосевїтѣ гѣзѣтѣте, есте прѣтѣт де 4 пїчоаре тарї ка нїште волоане, не кѣнд черѣл, цѣпѣл сѣлвѣтек (bouquetin), оаѣа сѣлвѣтїкѣ ми цїрафа аѣ нїште пїчоаре сѣв-дїрї дар цѣпѣне фѣкѣте дн токѣтѣ пентрѣ іѣтеле зѣмлет ка ал лор; пїчоареле анималелор каре трѣ-еск дн апѣ: прекъм, гѣсскѣ, рацѣ, лѣвѣдѣ ми ка-стор аѣ ла пїчоаре о метѣранѣ каре се дн тїнде дн тре гїарѣле лор ми ле сѣлѣжеште ка о лопѣтѣ ка сѣ поатѣ днота дн апѣ. Кѣрїїца (la taure) аре пїчоареле дн аїнтѣе фѣкѣте дн токѣтѣ ка о санѣ, фїнд къ іа днїї петрече вїаца а сѣпа тот дазна дн нѣтѣлѣт

Черѣлѣ елан каре трѣеште дн Іапонїа ми алте асѣменеа цѣрї фрїгѣроасе, тот дазна аконерїте къ зѣпаѣ, аре пїчоареле неплѣдїоасе дн цѣпѣнїї ка сѣ се цїе дрѣнт ми сѣ нѣ алѣнече зѣмлѣнд несте зѣпада дн гѣдатѣ, саѣ полїїѣ. Копїта деспїтѣкатѣ а кѣрїї о ажѣтѣ а се сѣї не стѣнїчї, пїчоареле лардїї ми фѣкѣте ка о перїнїцѣ тѣре але кѣтїлѣї, сѣнт погрївїте къ фїреа еї а трѣї ми а зѣвѣла не пѣтѣлѣтѣлѣ нїсінос ал пѣстїзрїлор. Прїн лѣнцїїле сале пїчоаре іа есге дн старе а прѣзѣмѣла іѣте дн тѣреле пѣстїїѣ, не кѣнд лѣнцїл сѣѣ гѣт дї цїне капѣл маї сѣс декѣт тѣлазѣїле де нїсїн каре лѣ-зрѣкѣ вѣлїтѣлѣ дн трѣежѣрѣл сѣѣ, прекъм ми окїї сѣї аконерїдїї вїне къ плѣоне кѣрїоасе ми гѣроасе, сѣнт апѣрадїї де порїї де нїсїн каре дн трѣнекѣ аерѣл пѣс-

тілор; дитрадевър ачесте калітъді ажтъ къмі-
леі а змѣла сігъръ ші зшоарь прін пвстіі каре
алте анімале пѣ ле поате трече нічі одагь.

Тоатъ ачеастъ преведере а патреі а форма
оргanelе анімалелор потривіте къ фіреа ші траіа
лор, о vedem претвѣденеа, дар пѣ пѣмаі дн
формадіа нішоарелор анімалелор (къ тоате къ фі-
реа тішкърілор есте чеа дін тѣі kondііе а тра-
іаізі лор). Ачеста о vedem къ deосевітъ лѣмъ-
рїре ла інсекте, фїнд къ ачеле нічі анімале п'аѣ
алте тіжлоаче де анъраре, декѣт фелѣ тішкърѣі
лор. Аша дар флѣтвріле скапъ де ла пастріле
кар'а гонеск пѣмаі прін зворѣа съѣ котїг. Пѣан-
жънѣа де департе съ се арѣче не връжтамѣа
кар'а гонеште венїнд ла дѣнса не ага са. Аша
інсектѣа атароп (emerobe) дшї аконере трѣнѣа
съѣ къ нісїн дитр'ѣн кїн къ днотѣнд не апъ сеа-
тѣнъ к'о вѣкатъ де лемп пѣтредѣ, шї аша скапъ
де гонїреа връжтамїлор съї, дар днсерѣнд се
спалъ де ачестъ тѣнцїре шї атѣнчї се аратъ ка
о пѣскъ фрѣтоасъ къ доѣ арїні стрѣлѣчіте.

Кѣнд арѣнкѣм окї асѣпра пештілор vedem
deосевїте фелѣрї де тішкърї. Апа дн каре трѣск
ле слѣжаште ка зп фел де трѣсъръ : фїе-каре дін
днотѣгоареле лор (nageoїres) свїт пѣсе дн лок
потривїт спре а ле зшѣра плітвареа прін апъ ток-
маі ка кѣрта шї рата ла о коравїе. Ка съ се
поатъ рѣдіка шї арѣнка маі зшор дн апъ, патѣра
леа дат дѣлѣнтрѣ о вѣнїкѣ плівѣ де аер каре
прін воїнда пештілор о знѣлѣ шї о стрѣнцѣ, шї
аша крескѣнд, ті тікїнорѣнд тѣрїтеа трѣнѣаізі
лор, се зрѣк шї се кѣфѣндѣ дн апъ.

Алді пешті аѣ deосевїдіі тѣшкї къ каре саре
дін апъ дн сѣс ла о пѣлдіте mare, шї іарѣшї се
кѣфѣндѣ. (Вор зрта.)

СПІКЪІРЕ

din

Трактателе днкеїете дитре Д. Д. Кърді Ототанъ
ші Рѣсъ, прекѣт шї дін алте акте прївїторїе ла
Прїнціпателе Romania шї Moldavia.

Дн зімеле трекѣте се ворѣеа мѣат, мѣат деспре
трактатѣа дела Балга Літан, каре съ днкеїѣ
ла 19. Apr. 1849 дитре Пóртъ шї Рѣсіа, шї
прїн каре се фѣкѣ ачееа ордїнѣдіне днпїторѣ
асѣпра Овштештеї Адѣнърї — зшїт дитр'ѣн
фелѣт, алдіі дитр'алтѣа, фъръ съ фї пѣтѣт чїнева

фї конвїнсъ, кѣткъ ворѣачїлор ар фї кѣносѣт къ-
прїнсеѣ ачелѣт Трактат маї поз. — Ачестъ, дар
маї вѣртос шї ачееа днпрецїзраре, кѣткъ мѣлді
дін чїтігорїї поштрїї ар дорї а се днкѣноштінда
дн прóспѣт деспре релѣдіізімеле ачестор дерї къ
кѣрдїле, Сѣзеранъ шї Протектрїцѣ, кам де пела
а. 1774 днкóче де кѣнд дитрарѣ Пнателе съв про-
текціа рѣсеаскъ, спїкѣім ачі чееа че е маї мо-
ментосъ дн прївінга ачеста дін а челе трактате,
ка съ vedem дін пашї дн пашї кѣт аѣ прогресъ;
еар челе дін зрѣт пентрѣ днпроспѣдіре ле вом
пѣвлїка дн тóтъ естїндереа. — —

Трактатѣа де Кїѣчїк-Кайнарѣїк,
днкеїет дн ап. 1774, 10. Іѣлїз, прїн Пленїпотїндії
Днп. Вїзір Мѣсѣп-Zade Мехмет-Паша шї Коман-
дантеле арміїї рѣсѣнтії Комїте Рѣмеанѣов дн
зімеле Днпѣрѣтесеї Екатерїнеї II., кѣпрїнде дн-
тре алтеле шї ачесте :

„Локѣїторїї де релїдіа православікѣ гр. рѣсѣ-
рїтеанъ аї Прїнціпателор, Валахїеї шї Молдавїеї
с'аѣ вѣкѣрат де редовѣндїреа прївїлеціелор, слово-
зенїеї шї дрептѣрїлор лор де маї дін аїнте; шї не
дої анї де орї че дѣждїѣ.“

„Днтреагъ амнестїѣ шї зігаре етернѣ де
дѣштѣнїї.“

„Лїверѣа есерцїдіз ал ледїї шї волнїчіа д'а
зїді вѣсерїчі дін поз с'аѣ а репара челе рѣнате.“

„Domnїлор Ротѣнїеї шї Молдавїеї се дѣ дрепт
а аѣеа аїндї пелѣнг Пóрта Ототанъ дн не-
гóделе Прїнціпателор; еар пнктѣа ал 10ле сѣнъ:

„Асѣтене прїтеште дналта пóртъ ка Мі-
ністрїї Днпѣрѣтешїї рѣсѣнтії, че се афлѣ не
лѣнгѣ дѣнса, съ пóтъ ворвї дн днпрецїзрїле
ачестор 2 Пнате пентрѣ фолосѣа лор, шї се
апротїте а ії асѣлѣта къ атендізіне шї ачееашї кон-
сїдерѣдізіне ка шї не челелалте респектате О-
вѣлѣдїрї.“

Се вор да днѣрѣнт дін амѣе пѣрдїле прїн-
шїї дн ресѣеа фъръ ресѣнцїраре. — Асѣтене
аѣ се фїе репторнїї тоді сѣнзїнїї рѣнїї каре дѣнъ
днкеїереа ачестѣї трактат аѣ кѣзѣт дн веро сѣѣер-
рїцѣ шї се вор афла дн Днп. Ототанъ, прекѣт
де о потрївѣ се облеагъ шї Днп. рѣсѣ дн прї-
вінга сѣнзїнїлор Порції Ототане.

Іашї. (Капітала Молдавїеї)

Трактат де паче, днкеїат ла ашѣа 1791 Де-
кемѣрїе 29, дн зімеле Днпѣрѣтесеї Екатерї-
неї II., шї Сѣлтанѣаізі Селїм, дитре Кър-

Ціле Отманъ ши Ръсеаскъ, прип пленіпотенції Візір Ісѣф Паша ши Графъа Безбородко, дн-търігор ачелші де ла Кізічк-Каїнарцік дін анъа 1774 Івліе 10; каре Трактат дн прівіица Прінціпателор Валахіеі ши Молдавіеі аре кам ачелаші днделес кз чел де ла Кізічк-Каїнарцік.

Дін Константінопол. (Капігала Амперъ-ціеі Отмане.)

Хаті-Хзмаїшн (Декрет, саѣ поръикъ Сѣжнть іскълітъ де днсъші Амператъа), словозіт ла анъа 1803, дн зіледе Амператъаі Ръсеск Александръ І., ши Сълтанъаі Селім ІV., прип днделедере кз Солъа Ръсеск, спре реднтьрїреа прівілеціѣрлор Прінціпателор Валахіеі ши Молдавіеі, кз зрѣтоа-реа копрїндере :

Локзіторїі Валахіеі ши Молдавіеі пльтідъші дажда, съ нъ ѳіе маі мълт свѣраці.

Прічїніе дїнтре Търчі ши локзіторїі Прінціпателор съ се хотъраскъ дъне правїеле пѣжнтьаі.

Съ нъ ѳіе сілвїці локзіторїі ачестор Прінціпате а се жъдека дн алте пърці.

Мъртърїа знеі Раеле дїнтр' ачесте Прінціпате асѣпра знші Търк, есте прїїмітъ.

Съ нъ ѳіе днсъдїці Мъсълманїі партїкларї, нічі пегъдъторїі Търчі че вїп дн ачесте Прінціпате кз пашапортърї пентрѣ даре-вере, а анеа аколо пропрїетъді; кзт ши днжнпладнсе отор, съ нъ претїнъш тоштенїторїі Мъсълманъаі оторжт пред де сжнѣ.

Се дъ дрепт Валахіеі а дескїде, де ва чере тревзїнда, Скела нзмітъ : орашъа де флотъ.

Съ нъ се чеарѣ де ла локзіторїі Прінціпателор, че мерг дн тревїле лор прип ораше, тжргърї ши сате търченшї, харач, саѣ алтъ даре.

Съ нъ ѳіе свѣраці ачештї локзіторї пентрѣ портъа хаїнелор.

Локзіторъа търчіт дїнтр' ачесте Прінціпате нъ поате ѳї тоштенїгор ал пърїндїлор, саѣ ал ръделор сале, прекът нічі ал невестеї сале, мърїнд еа крештїнъ; дар нічі еї нъ'а пот тоштенї дъне мортеа лзі; асемеіеа ши кжнд зп Търк ва словозі не ровъа сѣж крештїн, кареле мърїнд, нъ поате сѣ'а тоштенаскъ Търкъа.

Продкътеле Прінціпателор Валахіеі ши Молдавіеі че се кзтпър пентрѣ хазнеаоа Анпалтеї

Порці се пльтеск кз ванї гага, дъне предърїле кзргътоаре. — АМНЕСТІЪ.

А. 21-ла. Постърїле Валахіеі ши Молдавіеі зрїжнд а се да ши ла Гречї ши ла пѣжнтенї, адїкъ ла чеї вреднїчі ши креднчїоші, каре поате съ ле мерїте кз десъжнїре; де ачеша ачест Артікоа ал Боерїлор рѣжнѣ дн дїспозїціа а челор дъне времї Домнї аї Валахіеі ши Молдавіеі, ва дъне тревзїнцъ съ айвъ дн сълъвеле лор атжт дін Гречї, кжт ши дін пѣжнтенї, не чеї креднчїоші ши вреднїчі, джнд прекъдере днсъ ла чеї маї днсемпаді Боерї пѣжнтенїлор, ка зпеле че свнт ачесте постърї але пѣжнтенїлор —

Кжнд се ва чере керестеа дін Валахіа ши Молдавіа пентрѣ тревзїнда Анпалтеї Порці, се пльтеште не деплїн дін сѣма дъждїеі анъале.

Съ нъ ѳіе волнїк нічі зп Търк а грече вїте ла пѣжнѣ дн ачесте Прінціпате, нічі вара, нічі іарпа.

А. Де акът днпаште съ нъ се чеарѣ де ла Валахіа маї мълт де 619 пнці, ши де ла Молдавіа маї мълт де 135 пнці ши леї 445 вїр анъал; каре вїр съ се рѣснзїз айчі де кърте амъеле Църї ла сѣжрїнїтла ѳіе кързіа ан, ши нъ прип хавалеле (комїсіоане, оржндвелї).

Б. Валахіа аре съ рѣснзїз ванї дн пахт (дн пѣжърътоаре) ши дн лъкрърї; адїкъ : пентрѣ ідіе 180 пнці, ши пентрѣ рїкїавїе 80 пнці; іар Молдавіа аре съ деа пентрѣ ідіе дн ванї ши лъкрърї 180 пнці, ши пентрѣ рїкїавїе 50 пнці; іар маї мълт съ нъ се чеарѣ нїтїк.

Оржндїреа Домнїлор съ ѳіе не шапте анї, ши пжнъ нъ ва ѳї доведїтъ вїна лор, съ нъ се скоадъ.

Домнїі Валахіеі ши Молдавіеі свнт даторїа рѣснзїде ла Нотеле Солъаі Ръсеск дн прівїица Прінціпателор.

Се скътеск де вїр нъмаї скътелнїчії трекъді дн Вісітерїе.

Мърїнд Мітрополїтла, саѣ алт кълъгър нежнїнат ла нічі о тълъстїре, авереа лор прип пзепреа ла кале а Домнъаі се ѳаче венїт пентрѣ Ашезїмїтеле ѳкъгтоаре де вїне.

Нзтъръа останїлор хотържці дїнтр' зп днченъг пентрѣ паза Прінціпателор, съ се оржндзіаскъ де Домнъа прїн кїззїре кз Боерїі.

Пѣжнтьрїле лзате де четъціле : Цїзрціѣ, Брѣла, Търнш ши Хотїнъа, съ се деа днпашї прїетарїлор лор. (Вор зрша.)